

Sygn.akt III AUa 2020/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Prusinowski (spr.)

Sędziowie: SA Maryla Pannert

SA Marek Szymanowski

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania Z. Z. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 października 2013 r. sygn. akt V U 246/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 2020/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił Z. Z. (2) na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Z. Z. (1), oświadczając, iż nie zgadza się z treścią orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS. Podnosił, że organ rentowy nie uwzględnił stopnia naruszenia sprawności jego organizmu.

Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania. Argumentował, iż Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła całkowitej niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 22 października 2013 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do dodatku pielęgnacyjnego od 01 stycznia 2013 r. do 30 listopada 2013 r. Sąd ten ustalił, że wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy do dnia 30 listopada 2013 r. Był uprawniony do dodatku pielęgnacyjnego do dnia 31 grudnia 2012r. W rezultacie Sąd pierwszej instancji skoncentrował uwagę na ustaleniu, czy wnioskodawca po tej dacie nadal był niezdolny do samodzielnej egzystencji. W tym celu posiłkował się dowodem z opinii biegłych z zakresu schorzeń, na które cierpi wnioskodawca tj. rehabilitacji i neurologii. Biegli sądowi po przeprowadzeniu analizy dokumentacji medycznej, wywiadu i badania lekarskiego

rozpoznali u odwołującego się: stan po ciężkim urazie czaszkowo-mózgowym w 2010r. powikłanym krwiakiem śródmózgowym, leczonym operacyjnie, pourazowy niedowład spastyczny prawostronny z zespołem mózdkowym na tle malacji mózgu. W konkluzji swojej opinii biegli uznali odwołującego się za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Wobec tak sformułowanej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy domagając się dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego z zakresu neurologii. W tych okolicznościach, mając na uwadze argumentację ZUS Sąd uznał za celowe dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii. Wspomniany biegły podtrzymał dotychczasową opinię i jej argumentację. W ocenie biegłego sądowego rozpoznane schorzenia dają podstaw do tego aby zaliczyć wnioskodawcę do osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Skarżący nadal wymaga rehabilitacji i stałej opieki innych osób w podstawowych czynnościach dnia codziennego. Organ rentowy wniósł zastrzeżenia domagając się dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego neurologa. Sąd uznał powyższy wniosek za nieuzasadniony. Sam fakt, iż organ rentowy nie podziela stanowiska biegłego sądowego nie może stanowić wystarczającej podstawy dopuszczenia kolejnych dowodów.

Sąd dał wiarę wnioskowi i spostrzeżeniom wyrażonym przez biegłych. W konsekwencji odwołując się do przepisu art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uznał odwołanie za zasadne.

Apelację wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zaskarżył wyrok w całości. Zarzucił mu naruszenie prawa materialnego i procesowego, to jest:

- art. 75 ust 1 w związku z art. 13 ust 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez przyznanie dodatku pielęgnacyjnego w sytuacji, gdy treść znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji medycznej nie potwierdza aby wnioskodawca był osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji,

- art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niewyjaśnieniu okoliczności sprawy przez oddalenie wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczania dowodu z opinii innego biegłego z zakresu neurologii w sytuacji znacznych rozbieżności w ocenie stanu zdrowia wnioskodawcy dokonanej przez ZUS.

Kierując się zgłoszonymi zarzutami organ rentowy domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie dostarczyła argumentów umożliwiających wzruszenie wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu Okręgowego co do opisanego przezeń stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ten dokonał również trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999, nr 24, poz. 776, postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAPiUS 1998, nr 3, poz. 104).

Odnosząc się do zarzutów zawartych w środku odwoławczym wypada odnotować, że naruszenie prawa materialnego, na które powołuje się skarżący, może mieć miejsce wyłącznie wówczas, gdy dojdzie do skutecznego podważenia ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie. W tym sensie oba zarzuty powiązane są ze sobą. Oznacza to, że kluczowe znaczenie ma ocena zastosowania art. 233 § 1 k.p.c. W tym zakresie wypada wskazać, że kierując się tym przepisem nie można odmówić Sądowi dokonywania oceny i mocy dowodów według własnego przekonania. Poprzestanie jednak na tym stwierdzeniu nie koresponduje z pełnym brzmieniem przepisu. Zastrzega on bowiem, że kwalifikacja stanu faktycznego powinna zostać oparta na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Skuteczne zarzucenie naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (wyrok SN z dnia 6 listopada 1998 r., III CKN 4/98, Lex Polonica nr 2111041). W

przedmiotowej sprawie konkluzja taka jest nieuprawniona. Sąd pierwszej instancji miał prawo oprzeć ustalenia na kolejnych jednolitych i jednoznacznych opiniach biegłych. Uwzględniając całokształt materiału dowodowego, który został przez biegłych uwzględniony, odmienne stanowisko organu rentowego jawi się jako dowolne. Stanowi w istocie nieuprawnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Wydzwitek ten nie daje podstawy do wzruszenia stanowiska Sądu Okręgowego w Białymstoku. Konkluzja ta jest równoznaczna ze stwierdzeniem, że zarzuty zgłoszone w apelacji nie są trafne.

Dodatkowo należy podkreślić, że zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. opiera się na założeniu, że Sąd pierwszej instancji miał obowiązek dopuścić dowód z innego biegłego z zakresu neurologii. Uwzględniając, że organ rentowy nie zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c., staje się jasne, że Sąd drugiej instancji, mając na uwadze kontradiktoryjny charakter postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, nie mógł uznać naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Wprawdzie w orzecznictwie przyjmuje się, że Sąd Apelacyjny nie jest związany w takiej sytuacji procesowej stanowiskiem Sądu Okręgowego (Wyrok SN z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 37/09, LEX nr 529678), jednak w zindywidualizowanym stanie procesowym sprawy nie było podstaw do dopuszczania z urzędu nowego dowodu z opinii biegłego neurologa. W tym kontekście należy wspomnieć, że apelujący nie zarzucił rozstrzygnięciu naruszenia przepisu art. 217 § 3 k.p.c. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. bezpośrednio dotyczy oceny dowodów i w konsekwencji ustaleń stanu faktycznego, nie może być zatem naruszony, gdy sąd nie przeprowadził dowodu mimo wniosku strony (wówczas znaczenie mogą mieć zarzuty naruszenia art. 217 k.p.c. i art. 227 k.p.c.) – tak wyrok SN z dnia 24 września 2009 r., II UK 19/09, OSNP 2011, nr 9-10, poz. 135. Zakładając, że apelujący w istocie zarzuca naruszenie przepisu art. 217 § 3 k.p.c., należy wskazać, że granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy. Jeżeli opinia biegłych nie ma treści odpowiadającej stronie, to nie jest to uzasadniony powód przeprowadzenia dowodu z kolejnych opinii. Potrzeba powołania innego biegłego (instytutu) powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony (postanowienie SN z dnia 3 września 2008 r., I UK 91/08, LEX nr 785520). Oznacza to, że sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyrok SN z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, LEX Polonica nr 363191). Odmienne stanowisko oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszystkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania jak strona, która przeprowadzenie tego dowodu zaoferowała. Podkreślić należy, że nie jest uzasadniony wniosek strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu Sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. Potrzeba powołania innego biegłego zatem powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, Nr 22, poz. 807). Pogląd ten jest również utrwalony w orzecznictwie Sądów Apelacyjnych (wyrok SA w Rzeszowie z dnia 10 kwietnia 2013 r., LEX nr 1306041, wyrok SA w Krakowie z dnia 4 października 2012 r., III AUa 1108/11, LEX nr 1236900). Dlatego Sąd drugiej instancji nie widział potrzeby korzystania z pomocy innego biegłego z zakresu neurologii.

Uznając, że Sąd pierwszej instancji nie naruszył prawa materialnego i procesowego zgodnie z przepisem art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.